

वाचे वागधिष्ठात्रे एवमग्रेऽपि । प्राणाय प्राणेन्द्रियाधिष्ठात्रे प्राणादीनां द्वि-
त्वान्मन्त्रावृत्तिः । चक्षुषे तदधिष्ठात्रे । श्रोत्राय ॥३॥

मनसः काममाकूतिं वाचः सत्यमशीय ।

पशूनां वृषमन्नस्य रसो यशः श्रीः श्रयतां मयि स्वाहा ॥४॥

द्वितीयः पूर्णाहुतिमन्त्रः । अहं मनसः काममभिलाषम् आकुञ्चनमाकूतिः प्र-
यत्नस्तं चाशीय प्राप्नुयाम् वाचः सत्यं चाशीय यद्वाक् सत्यं वदतु । मयि एतत्सर्वं
श्रयतां तिष्ठतु पशूनां वृषं पशुसम्बन्धिनी शोभा अन्नस्य रसः स्वादुत्वम् यशः
कीर्तिः श्रीर्लक्ष्मीश्च ॥४॥

प्रजापतिः सम्भ्रियमाणः सम्राट् सम्भृतो विश्वदेवः संसन्नो धर्मः प्रवृत्तस्तेज-
उद्यत आश्विनः पयस्यानीयमाने पौष्टो विष्णुर्दमने मारुतः क्लृप्तः ।

मैत्रः शरसि संताप्यमाने वायव्यो ह्रियमाणः अग्निर्धूमः धूममानो वाग्धुतः
॥५॥

का° [२६.७.५०.] प्रजापतिः सम्भ्रियमाण इति यथाकालमिति । सम्भ्रियमाणा-
द्यवस्थायां महावीरभेदे प्रजापतये स्वाहेत्याद्या यथाकालमाहुतयो द्योतव्या इति
सूत्रार्थः ॥ तद्यथा मन्त्रो दर्शयति सम्भ्रियमाणो महावीरो यदि भिद्यते तदा
प्रायश्चित्तहोमे प्रजापतिर्देवता प्रजापतये स्वाहेति प्रायश्चित्ताहुतिर्होतव्येत्यर्थः प्र-
जापतिः सम्भ्रियमाणो यथाकालं प्रायश्चित्तदेवतेत्युक्तत्वात् [अनुक्रम° ४.८.] ॥ नि-
ष्ठिताभिर्मर्शनादारभ्याजापयोऽवसेचनान्तं सम्भ्रियमाणः ॥ सम्राट् सम्भृतः । पयो-
ऽवसेकानन्तरं कुशासादनात्प्राक् सम्भृत इत्युच्यते तत्र भेदे सम्राट् प्रायश्चित्तदेव-
ता सम्राजे स्वाहेति ॥ विश्वदेवः संसन्नः । आसादनादारभ्य मुञ्जप्रलवेधधिश्रयणा-
त्प्राक् संसन्नः तत्र भेदे विश्वदेवदेवतः विश्वेभ्यो देवेभ्यः स्वाहेति ॥ धर्मः प्रवृ-
त्तः । अधिश्रयणादारभ्य परिशासाभ्यां ग्रहणात्प्राक् प्रवृत्तः प्रवृज्यत इति तत्र
भेदे धर्माय स्वाहेति ॥ तेज उद्यतः । उद्यम्यत इत्युद्यतः उद्यमनादारभ्य प्राग-
जापयोऽवसेकादुद्यतः तत्र भेदे तेजसे स्वाहेति ॥ आश्विनः पयस्यानीयमाने । अ-